

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Αθήνα, 29 Ιουλίου 2024
Αρ. Πρωτ.: οικ.1992

ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ
ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Λ. Αθηνών 58
Ταχ. Κώδικας: 10441 Αθήνα
Τηλέφωνο: 210 5275126-127

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΠ 2023-2027

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-73-1.2 «ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΓΗ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ»

ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΡΟΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

Πρόσκλησης για την υποβολή αιτήσεων στήριξης πράξεων προς ένταξη στην Παρέμβαση Π3-73-1.2 «Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις» του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027.

1. Στόχοι

Στο πλαίσιο της παρέμβασης εντάσσονται και συγχρηματοδοτούνται πράξεις για τη βελτίωση της πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, με στόχο τη διασφάλιση της οδικής ασφάλειας και την απρόσκοπτη μετακίνηση γεωργών και κτηνοτρόφων στις εκμεταλλεύσεις τους καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου.

2. Δυνητικοί Δικαιούχοι

Ο δημόσιος φορέας που έχει την αρμοδιότητα έναρξης ή έναρξης και υλοποίησης της σχετικής πράξης (ειδικότερα οι Δήμοι της Χώρας).

Σε περίπτωση αδυναμίας εκτέλεσης της πράξης από το δικαιούχο είναι δυνατή η ανάθεσή της σε άλλο φορέα, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

3. Περιοχή Εφαρμογής

Η Δράση εφαρμόζεται στις αγροτικές περιοχές όλης της Χώρας.

4. **Επιλέξιμες δαπάνες πράξης**

- Δαπάνες που αφορούν την κατασκευή έργων για τη βελτίωση της πρόσβασης σε γεωργική γη ή κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις.

Στις επιλέξιμες δαπάνες συμπεριλαμβάνονται και οι απαιτούμενες αποκλειστικά για το έργο δαπάνες που αφορούν:

- την οριστική μελέτη κατασκευής του έργου, η οποία θα πρέπει να έχει εκπονηθεί μετά τις 01/01/2023 και πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης,
- τις αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες,
- τις δαπάνες Οργανισμών Κοινής Ωφελείας (ΟΚΩ).

- Οι επιλέξιμες δαπάνες θα πρέπει να είναι σύμφωνες με τα άρθρα 73 και 86 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

5. **Βασικά Κριτήρια Επιλεξιμότητας**

1. Η προτεινόμενη πράξη αφορά κατασκευή έργου βελτίωσης υφιστάμενης οδού και αφορά αποκλειστικά πρόσβαση σε γεωργική γη ή/και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις.
2. Η προτεινόμενη πράξη αφορά έργο που υλοποιείται σε εκτός σχεδίου περιοχή.
3. Η προτεινόμενη πράξη δεν περιλαμβάνει δαπάνες που αφορούν συνήθεις παρεμβάσεις συντήρησης.
4. Η προτεινόμενη πράξη προβλέπεται στο σχετικό δημοτικό σχεδιασμό για τις ανάγκες της αγροτικής οδοποιίας.
5. Η προτεινόμενη πράξη προβλέπει υποχρεωτικά ασφαλτόστρωση ή/και τσιμεντόστρωση.
6. Η προτεινόμενη πράξη δεν αφορά στήριξη σε δρόμους που εξυπηρετούν τη γενική κυκλοφορία και αποτελούν μέρος του ευρύτερου οδικού δικτύου.
7. Η προτεινόμενη πράξη δεν αφορά περιοχές που αποτελούν οικοτόπους άγριας πανίδας και περιοχές Natura, εκτός των περιπτώσεων που χορηγείται η απαιτούμενη άδεια από την αρμόδια αρχή.
8. Η προτεινόμενη πράξη υλοποιείται εκτός αγροτικής εκμετάλλευσης.
9. Η προτεινόμενη παρέμβαση ή τμήμα αυτής δεν έχει χρηματοδοτηθεί ούτε πρόκειται να χρηματοδοτηθεί από κοινοτικούς και εθνικούς πόρους σε καμιά από τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους ή στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο.
10. Η προτεινόμενη πράξη δεν έχει ολοκληρώσει το φυσικό της αντικείμενο ή δεν έχει εκτελεστεί πλήρως μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης, ανεξάρτητα από το εάν έχουν καταβληθεί όλες οι σχετικές ενισχύσεις (σύμφωνα με την παρ. 4, άρθρο 86, του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115).
11. Η προτεινόμενη πράξη αφορά κατά μέγιστο τέσσερις (4) οδούς, με ελάχιστο μήκος κάθε οδού τα 200 μέτρα.
12. Ο προϋπολογισμός της προτεινόμενης πράξης είναι εντός των προβλεπόμενων στην πρόσκληση ορίων.
13. Η ρεαλιστικότητα του προϋπολογισμού της προτεινόμενης πράξης. Ειδικότερα εξετάζεται:
 - α) η πληρότητα του προϋπολογισμού (αν περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία κόστη για την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου) και
 - β) αν η κοστολόγηση της πράξης είναι εύλογη.
14. Η προτεινόμενη πράξη είναι συμβατή με την περιβαλλοντική έγκριση του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 (υπ. αρ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/100169/6766/01-10-2022 (ΑΔΑ: Ψ3ΠΘ4653Π8-ΚΔ5) απόφαση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας).

15. Για προτεινόμενες πράξεις οι οποίες έχουν ξεκινήσει πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης, αν έχει τηρηθεί το εφαρμοστέο δίκαιο.
16. Εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα, λειτουργικότητα και αξιοποίηση της προτεινόμενης πράξης.
17. Για την προτεινόμενη πράξη υποβάλλεται η εγκεκριμένη οριστική μελέτη, σύμφωνα με τα ισχύοντα κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης.
Η σχετική μελέτη θα πρέπει να συμφωνεί με τις εγκεκριμένες ΟΜΟΕ και τις εγκυκλίους 41/18-11-2005 (α.π. ΔΜΕΟ/α/ο/2006) και 14/23-05-2007 του ΥΠΕΧΩΔΕ (νυν Υπ. Υποδομών & Μεταφορών) για κατηγορίες οδού AV και AVI.
Η απόκλιση από τους κανόνες και τις διαστάσεις – διαμορφώσεις των διατομών που αναφέρονται στις ανωτέρω οδηγίες, **επιτρέπεται μόνον σε εξαιρετικές περιπτώσεις** και εφόσον μια τέτοια ανάγκη αποδεικνύεται με πλήρη και ουσιαστική τεκμηρίωση. Σε αυτήν την περίπτωση, απαιτείται οπωσδήποτε η σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Υπηρεσίας (Τεχνική Υπηρεσία που έχει εγκρίνει τη μελέτη), η οποία θα επιβεβαιώνεται με την έκδοση απόφασης για τη συγκεκριμένη απόκλιση. Επιπλέον, σε κάθε περίπτωση εξασφαλίζεται **πλάτος κυκλοφορίας τουλάχιστον τριών (3) μέτρων**.
18. Για την υλοποίηση της πράξης έχει εξασφαλιστεί η απαιτούμενη γη (δεν απαιτούνται απαλλοτριώσεις).
19. Ύπαρξη των απαιτούμενων αδειοδοτήσεων σε ισχύ.
20. Το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης εμπίπτει στην οριζόμενη στην πρόσκληση περίοδο επιλεξιμότητας και η πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής.

➤ Αναλυτικά το σύνολο των κριτηρίων επιλεξιμότητας και οι οδηγίες για την εξέτασή τους θα περιληφθούν στον οδηγό διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης που θα συνοδεύει την πρόσκληση.

6. **Αρχές κριτηρίων επιλογής**

Τα κριτήρια επιλογής σύμφωνα με τα οποία βαθμολογούνται οι αιτήσεις στήριξης πράξεων εξετάζουν:

- Την ωριμότητα των έργων από πλευράς ύπαρξης κατά περίπτωση μελετών, αδειοδοτήσεων, που απαιτούνται από τη φύση του έργου.
- Τη σκοπιμότητα της πράξης (αριθμός αγροτικών εκμεταλλεύσεων που εξυπηρετούνται).
- Την αποδοτικότητα της πράξης σε σχέση με το αναμενόμενο αποτέλεσμα.
- Τη συνέργεια/συμπληρωματικότητα της πράξης με το υφιστάμενο ή και υπό κατασκευή δίκτυο.
- Την ανθεκτικότητα των προτεινόμενων έργων, με προτεραιότητα, μεταξύ άλλων, σε περιοχές που έχουν πληγεί από τις επιπτώσεις των φαινομένων, που οφείλονται στην κλιματική αλλαγή.
- Χωροταξικά κριτήρια (ορεινές περιοχές, περιοχές με φυσικούς περιορισμούς, περιοχές με ειδικά μειονεκτήματα).
- Την πρόσβαση σε κτηνοτροφικές ή μικτές εκμεταλλεύσεις (φυτικής και ζωικής παραγωγής).

➤ Αναλυτικά η εξειδίκευση των κριτηρίων επιλογής πράξεων, η βαρύτητα, η μοριοδότηση και οι οδηγίες για την εξέτασή τους, θα περιληφθούν στον οδηγό διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης που θα συνοδεύει την πρόσκληση.

7. Οικονομικά Στοιχεία

- Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη των πράξεων ανέρχεται σε **65.000.000,00 €**.
- Ως **ελάχιστος προϋπολογισμός** των υποβαλλόμενων πράξεων ορίζεται το ποσό των **150.000,00 €** (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ).
- Ως **μέγιστος προϋπολογισμός** των υποβαλλόμενων πράξεων ορίζεται το ποσό των **500.000,00 €** (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ).
- **Κατ' εξαίρεση** μπορεί να υποβληθεί αίτηση στήριξης πράξης με προϋπολογισμό μέχρι το ποσό του **1.000.000,00 €** (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) μόνο στις περιπτώσεις που η πράξη αφορά φυσικό αντικείμενο συνεχόμενο (**μία αγροτική οδός**), λειτουργικό και λόγοι οδικής ασφαλείας επιβάλλουν την ολοκλήρωσή της μέχρι το ποσό αυτό. Οποιαδήποτε υπέρβαση του ποσού του 1.000.000,00 € καθιστά την προτεινόμενη πράξη μη επιλέξιμη με αποτέλεσμα την απόρριψή της ακόμη και εάν ο δικαιούχος Δήμος είναι πρόθυμος να καταβάλλει το επιπλέον ποσό.
- Η Παρέμβαση Π3-73-1.2 συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης «Ε.Γ.Τ.Α.Α.») και από το Ελληνικό Δημόσιο.

8. Χρονική Διάρκεια

Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών, δηλαδή της ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των προτεινόμενων πράξεων ορίζεται η **31^η Δεκεμβρίου 2029**. Το φυσικό αντικείμενο θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί και η τελική αίτηση πληρωμής να έχει υποβληθεί σε εύλογο χρόνο σύμφωνα με την παραπάνω καταληκτική ημερομηνία.

9. Διαδικασία Υποβολής Αιτήσεων Στήριξης

- Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών θα εκδοθεί πρόσκληση για την υποβολή αιτήσεων στήριξης στο πλαίσιο της Παρέμβασης Π3-73-1.2 «Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις» στην οποία θα προσδιοριστούν, η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων στήριξης, η ημερομηνία έναρξης και λήξης υποβολής, τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής, η διαδικασία επιλογής και ένταξης των πράξεων, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων κ.α..
- Τρόπος υποβολής αιτήσεων στήριξης: Η αίτηση στήριξης υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κοινής Αγροτικής Πολιτικής - Ο.Π.Σ.Κ.Α.Π., συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά/έγγραφα. Για το σκοπό αυτό, απαιτείται τα στελέχη του δυνητικού δικαιούχου, να διαθέτουν ατομικό κωδικό πρόσβασης στο Ο.Π.Σ.Κ.Α.Π..
- Η επιλογή και ένταξη των πράξεων γίνεται με συγκριτική αξιολόγηση ύστερα από εξέταση της πληρότητας των κριτηρίων επιλεξιμότητας και βαθμολόγηση της κάθε αίτησης σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής. Οι αιτήσεις κατατάσσονται κατά απόλυτη φθίνουσα σειρά, βάσει κριτηρίων επιλογής και επιλέγονται για στήριξη όσες καλύπτονται από τις διαθέσιμες πιστώσεις.

10. Απαιτούμενα έγγραφα / δικαιολογητικά ανάλογα με το είδος της προτεινόμενης πράξης:

1. Αίτηση στήριξης στο πλαίσιο της οποίας:

αναφέρεται: η πράξη με τα Υποέργα της και τα αντίστοιχα ποσά δημόσιας δαπάνης,

περιγράφεται: το φυσικό της αντικείμενο, τα παραδοτέα της, η μεθοδολογία υλοποίησης, ο τρόπος αξιοποίησής της, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης,

δηλώνεται ότι: η πράξη δεν αφορά οδούς που εξυπηρετούν τη γενική κυκλοφορία και αποτελούν μέρος του ευρύτερου οδικού δικτύου, υλοποιείται σε εκτός σχεδίου περιοχές, υλοποιείται εκτός αγροτικής εκμετάλλευσης, δεν περιλαμβάνει δαπάνες που αφορούν συνήθεις παρεμβάσεις συντήρησης, δεν έχει περατωθεί φυσικά ή έχει εκτελεστεί πλήρως, δεν έχει χρηματοδοτηθεί στο σύνολό της ή μέρος αυτής, ούτε πρόκειται να χρηματοδοτηθεί από κοινοτικούς και εθνικούς πόρους στο πλαίσιο της τρέχουσας ή προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, συνδέεται ή όχι με συνεχές ασφαλτοστρωμένο ή τσιμεντοστρωμένο δίκτυο υφιστάμενο ή υπό κατασκευή.

2. Έγγραφο της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας ή άλλης αρμόδιας Υπηρεσίας, με το οποίο βεβαιώνεται το είδος των εκμεταλλεύσεων (γεωργικές, κτηνοτροφικές, μικτές) που εξυπηρετεί η προτεινόμενη πράξη.
3. Ορθοφωτοχάρτης στον οποίο θα αποτυπώνονται:
 - Η προτεινόμενη οδός και τα όρια των εντός σχεδίου περιοχών πλησίον αυτής.
 - Η σύνδεση ή μη της προτεινόμενης οδού με ασφαλτοστρωμένο ή τσιμεντοστρωμένο δίκτυο, υφιστάμενο ή υπό κατασκευή.
 - Οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις εκατέρωθεν της προτεινόμενης οδού της πράξης, όπως αυτές αποτυπώνονται στην εφαρμογή του κτηματολογίου ή άλλη σχετική εφαρμογή.
4. Απόσπασμα του επιχειρησιακού προγράμματος του δυνητικού δικαιούχου, στο οποίο έχει προβλεφθεί η προτεινόμενη παρέμβαση. Στην περίπτωση που δεν έχει εκπονηθεί επιχειρησιακό πρόγραμμα ή που σε αυτό δεν περιλαμβάνεται η προτεινόμενη πράξη: απόφαση/δέσμευση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου του δικαιούχου για την ένταξη της πράξης στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, όταν αυτό εκπονηθεί/τροποποιηθεί.
5. Για πράξεις προϋπολογισμού **άνω των 500.000,00 € και έως 1.000.000,00 €** (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ), βεβαίωση της αρμόδιας Τεχνικής Υπηρεσίας από την οποία **αιτιολογημένα** να προκύπτει ότι η προτεινόμενη πράξη αφορά φυσικό αντικείμενο συνεχόμενο (μία οδός), λειτουργικό και λόγοι οδικής ασφαλείας επιβάλλουν την ολοκλήρωσή της μέχρι το ποσό αυτό.
6. Στοιχεία τεκμηρίωσης της κοστολόγησης εργασιών στην περίπτωση που ο προϋπολογισμός δεν προκύπτει από κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουσες αποφάσεις του αρμόδιου Υπουργού για την έγκριση, αναπροσαρμογή και τροποποίηση των ενιαίων τιμολογίων Έργων Οδοποιίας, Υδραυλικών, Λιμενικών, Οικοδομικών και Πρασίνου.
7. Για πράξεις οι οποίες έχουν ξεκινήσει πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης: δικαιολογητικά από τα οποία να προκύπτει ότι έχει τηρηθεί το εφαρμοστέο δίκαιο, ανάλογα με τη φάση υλοποίησης και τις ενέργειες που έχουν πραγματοποιηθεί (ενδεικτικά: δικαιολογητικά για την εξέταση της διαδικασίας διακήρυξης, ανάληψης νομικής δέσμευσης, τροποποίησης σύμβασης, πιστοποίησης εργασιών κλπ).
8. Σύμφωνη γνώμη του φορέα που θα αναλάβει καθήκοντα εκτέλεσης της πράξης σε περίπτωση αδυναμίας του δικαιούχου ή, εφόσον υπάρχει, σχετική προγραμματική σύμβαση.
9. Εγκριτική απόφαση επικαιροποιημένης οριστικής μελέτης, τεχνική περιγραφή, αναλυτικός προϋπολογισμός, συνοπτική προμέτρηση, τιμολόγιο δημοπράτησης, χρονοδιάγραμμα προγραμματισμού κατασκευής, σχέδια μελέτης και ειδικότερα: οριζοντιογραφία γενικής διάταξης του έργου – μηκοτομή - τυπικές διατομές.
10. Βεβαίωση της αρμόδιας τεχνικής υπηρεσίας (τεχνική υπηρεσία που έχει εγκρίνει τη μελέτη) για την τήρηση των ΟΜΟΕ και της εγκυκλίου 41/18-11-2005 (α.π. ΔΜΕΟ/α/ο/2006) του ΥΠΕΧΩΔΕ ή

στις εξαιρετικές περιπτώσεις αποκλίσεων από τα ανωτέρω: απόφαση της αρμόδιας τεχνικής υπηρεσίας (τεχνική υπηρεσία που έχει εγκρίνει τη μελέτη) από την οποία θα προκύπτουν οι αποκλίσεις, θα τεκμηριώνεται πλήρως και ουσιαστικά η αναγκαιότητά τους, θα τεκμηριώνεται η λειτουργικότητα της οδού και θα αναφέρεται το ελάχιστο πλάτος κυκλοφορίας που εξασφαλίζεται.

11. Στοιχεία τεκμηρίωσης εξασφάλισης γης (απόφαση αρμόδιου συλλογικού οργάνου του δυνητικού δικαιούχου, βεβαίωση δημάρχου, κτηματολόγιο, τίτλοι ιδιοκτησίας, κλπ).
12. Απαιτούμενες αδειοδοτήσεις.
13. Απόφαση αρμόδιου συλλογικού οργάνου του δυνητικού δικαιούχου για την υποβολή της αίτησης στήριξης πράξης.
14. Υπογεγραμμένη σύμβαση με τον ανάδοχο (εφόσον υπάρχει).
15. Δημοσίευση διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ και αριθμός διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ (εφόσον υπάρχουν).
16. Απόφαση αρμοδίου οργάνου χαρακτηρισμού της περιοχής υλοποίησης της προτεινόμενης πράξης ως πλημμυροπαθή ή πυρόπληκτη ή σεισμόπληκτη (εφόσον υπάρχει).

11. Πληροφορίες – Δημοσιότητα

Η Προδημοσίευση της Πρόσκλησης της Παρέμβασης Π3-73-1.2 «Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις» κοινοποιείται ηλεκτρονικά στους Δήμους της χώρας και αναρτάται στις ιστοσελίδες του ΥΠ.Α.Α.Τ. (www.agrotikianartixi.gr και www.minagric.gr).

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ**

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΟΔ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ